

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Дина Атанасова, Институт по земеделие – Карнобат, ССА – София,

член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, обявен в ДВ бр. 82/07.10.2025 г. от Институт за космически изследвания и технологии при БАН, в област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.4 Науки за земята, научна специалност „Дистанционни изследвания на Земята и планетите“, за нуждите на секция „Дистанционни изследвания и ГИС“

1. Основания за изготвяне на становището

Настоящото становище е изготвено съгласно Заповед № 1254/13.11.2025 на Директора на Института за космически изследвания и технологии при Българска академия на науките (ИКИТ-БАН) проф. д-р Георги Желев, Решение на Научния съвет на ИКИТ-БАН (Протокол № 33/11.11.2025, т. 8), както и Решение от Първото заседание на Научното жури на 15.01.2026 (Протокол № 1/15.01.2026) и на основание на чл.4, ал.2 от Закона за развитие на академичния състав на Р.България (ЗРАСРБ), чл. 57 ал. 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и чл. 46 ал. 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в ИКИТ-БАН.

Конкурсът е обявен в Държавен вестник бр. 82/07.10.2025 г., в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, Професионално направление 4.4. Науки за Земята, Научна специалност Дистанционни изследвания на Земята и планетите за нуждите на секция „Аерокосмическа информация“ на ИКИТ-БАН.

Гл. ас. д-р Милен Русев Чанев е единствен кандидат в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ в секция „Дистанционни изследвания и ГИС“ към Институт за космически изследвания и технологии при БАН.

2. Представени материали:

Документите за участие в конкурса са подадени в законовия срок и отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в Института за Космически изследвания и технологии – БАН.

Представените документи включват:

- Обява в ДВ бр. 82 от 07.10.2025 г.;
- Автобиография;
- Копие от дипломи за ОКС „бакалавър“, „магистър“ и ОНС „доктор“;
- Служебна бележка за трудов стаж;
- Справка за изпълнение на минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“;
- Пълен списък на научните публикации;
- Списък на научните трудове, представени за придобиване на ОНС „доктор“
- Списък на научните трудове, представени за участие в конкурса за академичната длъжност „доцент“;
- Списък с резюмета на научните трудове;
- Научните публикации в пълен текст;

- Справка за научните и научно-приложните приноси;
- Списък с цитиранията на научните публикации на кандидата
- Списък на научноизследователските проекти, с участие на кандидата;
- Списък на участия в научни форуми;
- Автореферат на дисертационния труд за придобиване на ОНС „доктор“

3. Обща информация за кандидата

Гл. ас. д-р Милен Чанев е завършил Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Геолого-географски факултет през 2013 г. с образователно-квалификационна степен „магистър“ по физическа география и ландшафтна екология. През 2018 г. придобива втора магистърска степен по „Биологично земеделие“ в Тракийски университет – Стара Загора, Аграрен факултет. През 2022 г. защитава ОНС „Доктор“ по научна специалност „Дистанционни изследвания на Земята и планетите“ в ИКИТ – БАН. От 16.12.2022 до момента заема длъжността „главен асистент“ в ИКИТ – БАН. От 2023 г. е хоноруван преподавател във Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“, катедра „География“.

Кандидатът е автор и съавтор на общо 52 научни публикации, като в 23 от тях е първи автор, а в 17 - втори автор. Регистрирани са 17 цитирания на негови публикации. Участвал е в 9 научно-изследователски и в 5 други проекта, както и в 23 национални и международни конференции. Владее английски и руски език.

4. Анализ на научната продукция

Кандидатът е автор на общо 52 научни публикации. За придобиване на ОНС „Доктор“ са използвани 3 публикации. В настоящия конкурс участва с 36 публикации, от които: 2 бр. са глави в колективни монографии, 18 публикации в издания, реферирани и индексирани в WoS и/или Scopus и 16 публикации в рецензирани научни списания, които не са индексирани в WoS и/или Scopus.

В представените за конкурса трудове д-р Чанев е първи автор в 15 и втори автор в 13 публикации. Допълнително е представен списък с 40 научни доклада, изнесени самостоятелно или в съавторство на национални и международни научни форуми.

Група показатели А

Представен е автореферат на дисертационния труд на тема: „Определяне на биомасата и добива на посеви от лимец, отглеждани в условия на биологично земеделие, чрез дистанционни методи“, с което е изпълнено минималното изискване от 50 точки по група А за заемане на академичната длъжност „доцент“ по Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в ИКИТ и БАН.

Група показатели В

Изискванията по група В са изпълнени с общо 110 точки от пет публикации (равностойни на хабилитационен труд). Включени са пет броя публикации. В две от тях д-р Чанев е първи автор. Четири публикациите са в издания от квантил Q1, а една - от Q4.

Група показатели Г

Изискванията по група Г са изпълнени с общо 260 точки от 31 публикации, от които 13 са реферирани и индексирани в WoS и/или Scopus, 16 са публикувани в рецензирани списания, неиндексирани в WoS и/или Scopus и 2 бр. са глави от колективни монографии.

Група показатели Д

Изискванията по група Д са изпълнени с общ брой точки, съгласно представената справка. Съгласно списъка с цитиранията, девет публикации на кандидата са цитирани общо 16 пъти.

Гл.ас. д-р М. Чанев е участвал в 9 научно-изследователски проекта, включително по програми КОСТ, ННП, МОН и др.

Докладът за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ удостоверява, че кандидатът покрива изискванията с общо 500 точки, като надвишава минималните прагове по показателите от групите В, Г и Д съгласно Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в ИКИТ - БАН.

5. Научни и научно-приложни приноси

Въз основа на предоставените публикации приносите на кандидата могат да бъдат определени като такива с научен и научно-приложен характер.

1. Разработване и апробиране на оригинална методология за мониторинг на зърнено-житни култури в биологично земеделие

Създадена е иновативна интегрирана методика за изследване и мониторинг на житни посеви, отглеждани при условията на биологично земеделие, чрез комбиниране на аерокосмически данни и ГИС. За първи път в България са проведени многогодишни експерименти върху биологично сертифицирани производствени полета, включващи сравнение на оптични и радарни сателитни данни от European Space Agency (Sentinel-1 и Sentinel-2), включително анализ на данни с повишена пространствена разделителна способност (S2DR3), както и изследвания с БЛА.

Установени са:

- най-подходящите типове сателитни данни за мониторинг на биомасата на културните растения и плевелите в житни посеви отглеждани в условията на биологично земеделие;
- кои от фенофазите са най-подходящи за мониторинг на добивите от житните биологични посеви
- оптималните фенологични фази за наблюдение;
- най-информативните вегетационни индекси при сателитни и БЛА данни.

Методологията има висока практическа приложимост за устойчиво управление на биологично земеделие [Публикации В4.1, В4.2, Г7.2, Г7.15, Г7.17, Г7.18 Г7.21, Г7.24, Г7. 30]

2. Разширяване приложението на дистанционните изследвания в земеделието, горското стопанство, екологията и археологията

Разработени и приложени са подходи за използване на различни видове дистанционни данни (сателитни, радарни, фенокамери, БЛА) в широк спектър от направления:

- За първи път в България и Югоизточна Европа е проведен експеримент с фенокамера, свързана към кооперативната мрежа PhenoCam, доказващ възможността за прецизно определяне на началото на вегетацията и моделиране на биомаса като алтернатива на традиционните in-situ наблюдения. [Публикации: Г7.12, Г7.13, Г7.14].
- Извършена е класификация на земеделски култури чрез машинно-обучителни методи и е доказан потенциалът на данни с различна пространствена разделителна способност.
- Оценени са евапотранспирация и водна продуктивност с цел подпомагане на устойчивото земеделие.
- Валидирани са оптични и радарни данни за мониторинг на параметри на оризови посеви в България и Турция.
- Използване на сателитни данни за изследване на различни компоненти на околната среда
[Публикации: В4.1, В4.3, В4.4, В4.5, Г7.1, Г7.5, Г7.6, Г7.7, Г7.10, Г7.19, Г7.20, Г7.23, Г7.25, Г7. 28, Г7. 29, Г8.1, Г8.2].

- Приложени са дистанционни методи и ГИС за недеструктивно изследване и идентифициране на археологически обекти чрез цифрови модели и вегетационни индекси [Публикации: Г7.8, Г7.11, Г7.16, Г7.26].

3. Принос към мониторинга за качеството на въздуха и общественото здраве
Участие в създаването на геобазата данни и изграждането на национална мониторингова мрежа за качеството на въздуха IQAir в България. Осъществен е мониторинг на показатели като CO₂ и фини прахови частици и са анализирани зависимости между качеството на въздуха и заболяемостта от COVID-19, което придава значим обществен и приложен характер на изследванията [Публикации: Г7.4, Г7.9, Г7.22, Г7.27].

Научните приноси имат ясно изразен методологичен, приложен и интердисциплинарен характер, отличават се с новост за България в няколко направления и демонстрират устойчиво развитие на изследванията в областта на дистанционните изследвания, прецизното и устойчиво земеделие, екологичния мониторинг и приложна геоинформатика.

Конфликт на интереси: Не съм в конфликт на интереси с кандидата, тъй като не съм свързано с него лице по смисъла на § 1, т.5 от Допълнителни разпоредби на Закона за развитие на академичния състав на Република България

Данни за плагиатство: В предоставените от кандидата научни трудове няма доказано по законоустановения ред (Чл. 24 ал 5 от ЗРАСРБ) плагиатство.

Заклучение

Представената научна продукция на гл. ас. д-р Милен Русев Чанев е тематично обединена и ясно насочена към приложението на дистанционните методи и ГИС в изследвания, свързани със земеделието, мониторинга на земната повърхност и оценка на биофизични параметри на земните покривки. Основен акцент в научната му дейност е използването на сателитни данни (оптични и радарни) за оценка на биомаса и прогнозиране на добиви, което има както научна стойност, така и отчетлива приложна стойност. Кандидатът изпълнява и надвишава минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ съгласно ЗРАСРБ и Правилника за прилагане в ИКИТ – БАН, като постига общ резултат от 500 точки и превишава изискуемите показатели по групи В, Г и Д.

Въз основа на цялостната оценка на научната и научно-приложната дейност на кандидата, както и на съответствието с нормативните изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му, **изразявам положително становище и предлагам на уважаемото Научно жури да избере гл. ас. д-р Милен Русев Чанев за заемане на академична длъжност „доцент“** в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.4 науки за Земята, Научна специалност Дистанционни изследвания на Земята и планетите за нуждите на секция „Дистанционни изследвания и ГИС“ на ИКИТ-БАН, поради което препоръчвам на членовете на уважаемото Научно жури да гласуват **положително**, а уважаемият Научен съвет на Института за космически изследвания и технологии при БАН да му присъди академичната длъжност „Доцент“.

26.06.2026

Изготвил становището:...../м/.....

Доц. д-р Д. Атанасова

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

